

Jak můžete pomoci svým dětem do doby nástupu na základní školu

- **Věnujte dítěti soustředěnou pozornost** – při rozhovoru s ním se nezapomínejte jinou činností, dejte mu najevo zájem, trpělivě je vyslechněte, projevujte vstřícnost a přívětivé chování.
- **Vyprávějte dítěti a čtěte mu** – televize či video nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.
- **Pověřujte dítě drobnými úkoly a domácími pracemi** – pěstujte tak jeho samostatnost a zodpovědnost, rozvíjíte i motoriku.
- **Rozvíjejte poznání z oblasti života lidí zvířat i rostlin** – vedle obecné informovanosti rozšiřujete i jeho slovní zásobu.
- **Vybírejte vhodné hry a činnosti, sami se do nich zapojte** – stavebnice, skládky, dějové obrázky i práce s drobným výtvarným materiálem rozvíjejí poznání a tvořivost. Vaše účast posiluje citovou zralost dítěte.
- **Upevňujte prostorovou orientaci a pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo, vpřed, za** – výrazně to ovlivňuje základy psaní, čtení a počítání.
- **Dbejte na vhodné pohybové aktivity a zdravé stravování** – příroda je velká tělocvična, prospěje i vám.
- **Trénujte změny denního režimu související se školní docházkou** – ranní vstávání, odbourávání odpoledního spaní, čas pravidelného ukládání k večernímu spánku zmírní každodenní stres pro děti, zákonné zástupce i pedagogy, připravujte dítě na to, co ho čeká nového v době školní docházky.
- **Vytvářejte sociální situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi** - uplatňovat základní společenská pravidla při jednání s lidmi, vyřizovat drobné vzkazy, nebát se komunikace ve známém prostředí apod.

výňatek z Doporučení MŠMT k organizaci zápisů

Jak usnadnit nástup do školy

Neučme našeho budoucího prvňáčka číst a psát, pomozme mu usnadnit nástup do školy.
Čeho se to týká?

Hrubá motorika - rozvíjení celkové obratnosti a fyzické zdatnosti přispívá k harmonizaci psychického vývoje (vhodné je např. skákání na jedné noze, snožmo, přes švihadlo, hry s míčem, turistika apod.). Přiměřená fyzická vyspělost a dobrý zdravotní stav je jedním ze základních předpokladů pro zvládnutí nároků spojených se zahájením školní docházky.

Jemná motorika a grafomotorika - prospěšné je učit správnému úchopu tužky, uvolňovat zápěstí, udržovat linii kresby, obkreslovat a napodobovat jednoduché tvary, stříhat nůžkami, vést k slovnímu popisování toho, co nakreslilo.

Zrakové vnímání - trénovat přiřazování a pojmenování barev, skládání obrázků z několika částí (puzzle), doplňování chybějící částí v obrázku, nalézání cesty v bludišti, vyhledávání a rozlišování předmětů podle velikosti a tvaru, nacházení rozdílů na zdánlivě stejných obrázcích. Rozpoznávání zrcadlově převrácených tvarů - např. shodný tvar $\leq \leq$, rozdílný tvar $\leq \geq$ - důležitý předpoklad správného rozpoznávání písmen v 1. třídě - např. b-d.

Sluchové vnímání - učit se naslouchat příběhu nebo pohádce, zopakovat větu z více slov, umět říkanky, písničky. Rozeznávat zdánlivě stejné zvuky, napodobovat rytmus, určovat a počítat slabiky ve slově (ťukáním, tleskáním), rozpoznávat hlásky na začátku i konci slova, snažit se o skládání a rozklad jednoduchých slov (např. l-e-s...les, ne...n-e) - důležitý předpoklad pro zahájení nácvičku čtení a psaní v 1. třídě.

Řeč - pomáhat přesnému porozumění instrukcím, výkladu, např. při hrách. Procvičovat jasné formulace odpovědí na otázky, popis obrázku, převyprávění příběhu, vytváření protikladů (např. velký – malý), hledání nadřazených pojmů (např. hruška, jablko a banán je ovoce). Rozšiřovat slovní zásobu, dbát na gramaticky správné formulace ve větách i souvětích, adekvátní výslovnost (pokud přetrvávají obtíže s výslovností, je třeba kontaktovat logopeda).

Orientace v prostoru a čase - podporovat znalost pojmů nahoře x dole, vzadu x vpředu, blíž x dál apod., pravolevou orientaci na sobě, v knížce, kresbě, na protějšku, pomáhat při rozlišování částí dne, chápání pojmů včera, dnes, zítra, dříve, později apod.

Základní matematické představy - procvičovat jmenování číselné řady do 10, odpočítávání předmětů, rozeznávání základních geometrických tvarů, porovnávání množství (stejně, méně/více apod. alespoň do 6).

Samostatnost, sebeobsluha - upevňovat základní hygienické návyky (např. samostatné použití toalety, umytí rukou před jídlem) a pravidla stolování (např. správné držení lžice, příboru, přinášení a odnášení talíře, hrníčku ze stolu). Trénovat rozpoznávání svého oblečení, oblékání a svlékání (včetně zapínání knoflíků, zipu, zavazování tkaniček), udržování pořádku.

Posilovat povědomí o základních datech – jméno, věk, členové rodiny, adresa bydliště, orientace v nejbližším okolí.

Sociální dovednosti, emoční zralost - podporovat dítě při zvládnání odloučení od rodičů na delší dobu, přizpůsobení se nové situaci a prostředí. Rozvíjet schopnost spolupráce a komunikace s učitelem a dětmi. Trénovat zapojování se do řízených činností, adekvátní reagování na pokyny autority (prosba, požadavek, zákaz), přiměřené vyjadřování svých potřeb, oddalování bezprostředního splnění potřeb, zvládnání nezdaru, prohry - důraz klást proto na přístup k práci, k řešení problému, ne pouze výsledek, eliminovat situace soutěžení a porovnávání výkonů s ostatními - vést k sebehodnocení.

Práceschopnost a pozornost - při práci omezit působení rušivých vlivů, učit se přehlednému uspořádání pracovní plochy a pomůcek, pokyny zadávat postupně. Rozsah úkolů volit takový, aby dítě zvládlo dokončit práci v daném čase a také si ji zkontrolovat, případně opravit chyby. Dle potřeby dítě provázet - současně nedělat práci místo něho, ale učit ho překonávat překážky.